

Ö V E R S I K T S P L A N F Ö R T R O L L H Ä T T A N

Översiktsplan 2013:
Program för arbetet
2011-2013

Godkänt av Kommunstyrelsen

15 november 2011

Trollhättans Stad

ÖVERSIKTSPLAN 2013

PROGRAM FÖR ARBETET 2011-2013

Innehåll:

Sammanfattning	1
1. Bakgrund	1
2. Översiktsplanen är inte längre aktuell i alla delar	2
3. Syfte, mål och frågor att hantera i översiktsplaneprocessen	3
4. Innehåll, process och politisk ledningsgrupp	5
Bilagor:	
A. Tidplan ÖP2013	6

Sammanfattning

Staden behöver göra en översyn och uppdatering av sin kommuntäckande översiktsplan (ÖP) för att den ska vara aktuell, användbar och väl förankrad hos både politiker och tjänstemän. Kommunfullmäktige (KF) beslutade 2010-03-29 (§39) att en ny kommuntäckande översiktsplan ska tas fram under mandatperioden med start 2010. Den nuvarande ÖP:n antagen 2004-02-16 gäller fram tills att en ny ÖP är antagen. I "Program för arbetet 2011-2013" redovisas motiven till att initiera detta arbete samt sju prioriterade frågor att hantera inom ramen för översiktsplanarbetet. Arbetets upplägg och tidplan redovisas också.

1. Bakgrund

Alla kommuner ska enligt Plan- och Bygglagen (PBL 2010:900) ha en aktuell översiktsplan som täcker hela kommunens yta. Översiktsplanen ska ange inriktningen för kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön och vara vägledande vid beslut i efterföljande genomförandefrågor. Dess aktualitet ska prövas varje mandatperiod. Trollhättans översiktsplan "Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003" antogs 2004 och aktualitetsprövades hösten 2009 på uppdrag från Kommunstyrelsen (KS) till kontoret för Hållbart samhälle. Utifrån aktualitetsprövningen blev den samlade bedömningen att "Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003" inte längre är aktuell i alla delar. Det är av stor betydelse att översiktsplanen är aktuell, så att den kan ge god vägledning vid beslut och fortsatt planering. Därför beslutade Kommunfullmäktige (2010-03-29 KF §39) att en ny kommuntäckande översiktsplan ska tas fram under mandatperioden som började hösten 2010. "Vårt framtida Trollhättan - Översiktsplan 2003" gäller fram tills att en ny översiktsplan är antagen.

Materialet i detta program har arbetats fram utifrån seminarier med politiker och tjänstemän från alla Stadens förvaltningar och bolag, som en del av arbetet att skapa en väl förankrad översiktsplan. Dessa seminarier hölls under 2011 och har bjudit in till diskussion om mål, utmaningar och förväntningar på Trollhättans nya översiktsplan.

2. Översiktsplanen är inte längre aktuell i alla delar

”Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003” är inte aktuell med hänsyn till följande:

- ÖP:n behöver uppdateras med avseende på förändringarna i strandskyddsbestämmelserna som har skett och den översyn av strandskyddsavstånden som länsstyrelsen ska göra.
- Möjlighet har getts att kunna peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) i syfte att skapa långsiktig sysselsättningsutveckling eller underlag för befintlig service. En översiktlig värdering av tillgången och kvaliteten på strandområden behöver göras för att säkerställa strandskyddets syften för kommande generationer. Detta saknas i ÖP:n.
- ÖP:n saknar en redovisning av hur kommunen avser att iaktta fastställda miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster.
- Riksintresset för vindbruk enligt 3 kap. miljöbalken finns inte redovisat i ÖP:n.
- ÖP:n har inte miljöbedömts enligt de nya kraven i Plan- och bygglagen (PBL 2010:900) och miljöbalken (MB 1998:808).
- Utvecklingen av Öresjö förutsätter att en västlig förbifart byggs ut, vilket enligt Trafikverkets planer inte kommer att ske inom ÖP 2003:s tidplan som sträcker sig fram till år 2030.

Det finns flera skäl för att göra en ny översiktsplan. Dessa är:

- ÖP:n är snart 10 år gammal. Det har hänt mycket under denna tid och ÖP 2003 inte är förankrad hos alla förtroendevalda.
- Nytt tänkande kring planering om att bygga centrumnära och förtäta istället för att sprida ut bostadsområden i periferin.
- Mer mark för bostäder behövs för 70 000 invånare.
- Utifrån målen i ”Tillväxt Trollhättan” om ca 4 000 nya arbetstillfällen i Trollhättan behöver en analys göras med tanke på det framtida markbehovet.
- Planerna på Ekholms stad finns inte med i ÖP:n idag.
- Att utreda utvecklingen av Stridsbergsområdet, Hjulkvarnelund och ny koppling över kanalen.

3. Syfte, mål och frågor att hantera i översiktsplanprocessen

Att skapa förutsättningar för vårt långsiktigt hållbara Trollhättan utifrån en helhetssyn på ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer, sammanvägt med olika intressen och lokala förutsättningar, är det övergripande syftet med denna översiktsplan. Att skapa ett Trollhättan som är tillgängligt, tryggt och öppet med en grönblå struktur som samspelar med en förtätning och förnyelse av befintliga områden ses som en viktig del i detta arbete.

Trollhättans goda rykte som miljö- och innovationsstad ska värnas och utvecklas samtidigt som vi inte sticker under stol med att vi är både stolta över vår historia och har gott om plats för framtidens Trollhättebor och deras förhoppningar och idéer. Fokus ligger på att mark- och vattenanvändningen i kommunen inte förslösar knappa ekologiska, sociala eller ekonomiska resurser samtidigt som goda bostäder och kommunikationsmöjligheter tillsammans med ett miljömedvetet näringsliv ska bidra till tillväxt och utveckling. För att ge Trollhätteborna goda och jämlika förutsättningar att påverka sina livsvillkor och sin hälsa är en aktiv och inbjudande deltagandeprocess både nödvändig och önskvärd, och ska därför påbörjas redan i ett tidigt skede.

3.1 Prioriterade frågor att behandla och lösa i översiktsplanen

Ett Trollhättan för alla

I Trollhättan finns idag drygt 55 000 personer som av en eller annan anledning väljer att kalla Trollhättan för sitt hem. Vi vill att de ska bli 70 000! Detta för att kunna hålla en god nivå på den kommunala servicen samt för att skapa en levande och pulserande nod i Fyrbodalen. I ett Trollhättan för alla arbetar vi aktivt för att verka för integration och jämlikhet genom att skapa mötesplatser och bygga bort barriärer mellan stadens delar. Alla Trollhättebor, gamla som nya och äldre som unga, ska känna att det finns plats för dem i Trollhättan. Nu och i framtiden.

Ett hållbart och attraktivt Trollhättan

För att nå 70 000 invånare år 2030 kan vi inte enbart förlita oss på att en massa barn föds, vi måste även locka till oss personer från andra delar av landet och världen. Ett hållbart Trollhättan är ett attraktivt Trollhättan där trygghet, tillit, goda boendemiljöer, ett rikt kulturliv och en tät och funktionsblandad stad bidrar till vår attraktion. Närheten till grönska och service, ja till ett gott vardagsliv, ska främjas och framhävas medan miljöpåverkan och klimatanpassning hanteras som en integrerad del i att skapa ett Trollhättan man vill flytta till och bo kvar i.

Goda kommunikationer

Vikten av att kunna transportera sig snabbt, miljövänligt och säkert blir allt större, speciellt om vi ska klara regeringens uppsatta klimatmål om endast en tvågradig ökning av årsmedeltemperaturen till år 2100. Men för att 70 000 Trollhättebor på ett hållbart vis ska kunna resa kors och tvärs krävs det att vi finner lösningar för mobilitet där gång-, cykel- och kollektivtrafik tar en betydligt större andel resande än idag. Även planering som fokuserar på närhet och tillgänglighet är viktigt, framförallt för att fler Trollhättebor ska kunna göra det hälsosamma valet att gå eller cykla.

Älvrummets utveckling

Utvecklingen av vårt centrala älvrum innehåller en mängd frågor som behöver lösas gemensamt för bästa resultat. Planerna på Ekholms stad står i kontrast mot en nationalstadsparks intentioner, samtidigt som frågan om nya överfarter vid Nyckelberget och Hjulksvarn behöver behandlas och ett grepp om den framtida kanalsjöfarten tas. Älvrummet är också Trollhättans gröna vardagsrum och största turistmål, med en spännande blandning av både stillhet och rörelse, och det finns nog många som skulle vilja bo med älvutsikt.

Våra olika regionala sammanhang

För att förstå de relationer Trollhättan har till sin omvärld måste vi se Trollhättan ur flera olika perspektiv. Dels är vi en nod i Västra Götalandsregionen med både högskola, sjukhus och flygplats; dels är vi en del av ett Trestad där vi tillsammans med Vänersborg och Uddevalla bidrar till ett starkt Fyrbodal. Samtidigt som de nya kommunikationsmöjligheterna mot Göteborg ger nya möjligheter att ta del av en större arbetsmarknad och ett större kulturutbud kommer även göteborgarna närmre Trollhättan. Vi blir allt mer beroende av lösningar där kommungränsen inte kan eller bör vara en avgörande faktor och därför måste tydlig regional hänsyn tas i planeringen, bland annat genom öppet och förutsättningslöst samarbete med omgivande kommuner.

En levande landsbygd

En stad är inte mycket utan sitt omland – och ett omland behöver sin stad. För att båda delar ska kunna dra nytta av varandra behövs en tydlig strategi och idé om hur detta samspel ska gå till. Vi behöver finna en balans mellan förtätning i staden och utveckling på landsbygden så att alla Trollhättebor får tillgång till de kvalitéer de uppskattar i sin kommun. Bebyggelse på landsbygden utgör också en nödvändig förutsättning för att kunna hålla landskapet öppet.

Ökat entreprenörskap

En av våra största utmaningar är att se till att Trollhätteborna har en sysselsättning som de upplever som meningsfull. Arbetet med att bredda näringslivet i kommunen pågår redan, och på den översiktliga planeringssidan behöver vi reda i hur ett ökat entreprenörskap kan gynnas av fysisk planering. Vi behöver även undersöka vad 4 000 nya arbetstillfällen kräver i fråga om utrymme, infrastruktur och arbetskraft, då det kan skilja sig mycket mellan olika branscher.

4. Innehåll, process och politisk ledningsgrupp

Kontoret för Hållbart samhälle har ställt samman ett utkast till innehåll och struktur i den nya översiktsplanen, samt till upplägg, ledning och tidplan för arbetet. En konsultativ process med Trollhätteborna lyfts in tidigt i arbetet för att tillvarata Trollhättebornas kunskap och synpunkter.

4.1 Översiktsplanen föreslås bestå av fyra delar:

- Del ett utgörs av program för arbetet för perioden 2011-2013, där ramarna för arbetet, tidplan, politisk styrgrupp, med mera läggs fast. Programmet godkänns utav KS.
- Del två hanterar planeringsförutsättningar och underlag framtagna på tjänstemannanivå tillsammans med Trollhättans invånare. Detta dokument antas utav KS.
- Del tre som är själva översiktsplanen där strategier för att hantera och lösa prioriterade frågor som formulerats i programmet samt för att bidra till att uppnå Stadens vision presenteras tillsammans med kommunens framtida mark- och vattenanvändning. Översiktsplanen antas utav KF.
- Del fyra är en konsekvensbeskrivning av planens genomförande som pågår som en parallell process till arbetet med översiktsplanen. Konsekvensbeskrivningen fokuserar på de tre dimensionerna av hållbarhet, alltså innehållandes både ekologisk, social och ekonomisk konsekvensbeskrivning. Denna avslutas med en samlad avvägning och konsekvensbedömning, samt tar upp eventuella åtgärder. Konsekvensbeskrivningen antas utav KF tillsammans med översiktsplanen.

Till detta kommer ett antal rapporter och utredningar att tas fram som utgör underlag för planeringen.

4.2 Arbetets upplägg och tidplan siktar mot att den nya översiktsplanen ska kunna antas av KF i juni 2013. Detta innebär att planen måste ut på samråd i slutet av 2012, för att sedan ställas ut under våren 2013. Se bilaga A.

4.3 Politisk ledningsgrupp för arbetet utgörs av Ledningsgruppen för planeringsfrågor och Agenda 21. Arbetsgruppen består av tjänstemän från Stadens alla förvaltningar samt representanter från Trollhättan Energi AB och Trollhättan Tomt AB. Arbetsgruppen leds av Håkan Falck, chef Hållbart samhälle, och Emma Josefson, planarkitekt Hållbart samhälle. Vid behov kommer även andra grupper att sammanställas.

4.4 Deltagandeprocessen bygger på öppenhet och kommunikation från ett tidigt skede, både internt inom Staden och mot medborgarna. Insamlat material och inkomna synpunkter ska ligga som kunskapsbas inför framtida planering. Insyn, delaktighet och inflytande är tre nivåer av medborgardeltagande som alla ska arbetas aktivt med för att nå ett givande erfarenhetsutbyte och stärka den lokala demokratin.

Breda interna diskussioner har redan förts i arbetet med att ta fram detta program och Trollhätteborna kommer bjudas in till en tidig konsultativ process som en del av kunskapsinsamlingen. När samrådshandlingarna är framtagna kommer det formella samrådet att hållas.

Bilaga A: Tidplan

2010	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Uppdrag till Hållbart samhälle												
2011	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Programarbete												
Planeringsförsättningar												
Bilda arbetsgrupp												
Seminarium med Politiken												
Utgångspunkter – strategiska frågor												
Struktur – vision – målbild												
KS godkännande av program												
Tidlig deltagandeprocess												
<i>Vindbruksplan – parallell process</i>												
<i>LIS & Strandskydd – parallell process</i>												
<i>Grönplan – parallell process</i>												
<i>Tågstopp Upphärad – parallell process</i>												
<i>Översvämningskartering – parallell process</i>												
2012	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Tidlig deltagandeprocess												
Tidigt samråd länsstyrelsen m. fl.												
Planering												
Konsekvensbeskrivning												
Samrådsförslag												
Seminarium med Politiken												
Beslut om samråd												
Samråd												
<i>Vindbruksplan – parallell process</i>												
<i>LIS & Strandskydd – parallell process</i>												
<i>Grönplan – parallell process</i>												
<i>Tågstopp Upphärad – parallell process</i>												
<i>Översvämningskartering – parallell process</i>												
<i>Trafikstrukturutredning – parallell process</i>												
<i>Markstrategi – parallell process</i>												
2013	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Samrådsredogörelse												
Beslut om utställning												
Utställning												
Utställningsutlåtande/ev. omarbeting												
Antagande KF												